

บทที่ ๘

การขนส่ง

จุดประสงค์

เมื่อเรียนจบบทนี้แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายประเภทของการขนส่งซึ่งใช้กันแพร่หลายในแองโกลอเมริกาได้
2. อธิบายการขนส่งทางน้ำซึ่งยังคงเป็นไปชนทางด้านเศรษฐกิจแก่ประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา

การขนส่งมีผลต่อเศรษฐกิจของแองโกลอเมริกามาก คือเป็นปัจจัยที่นำวัตถุดินมาสู่โรงงาน และนำผลิตผลจากแหล่งผลิตไปสู่ตลาด นับว่าเป็นการช่วยให้ผลผลิตไปสู่ตลาดซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และเพิ่มพูนรายได้ของประเทศ วิธีการที่นำมาใช้ในการขนส่งมีหลายวิธี

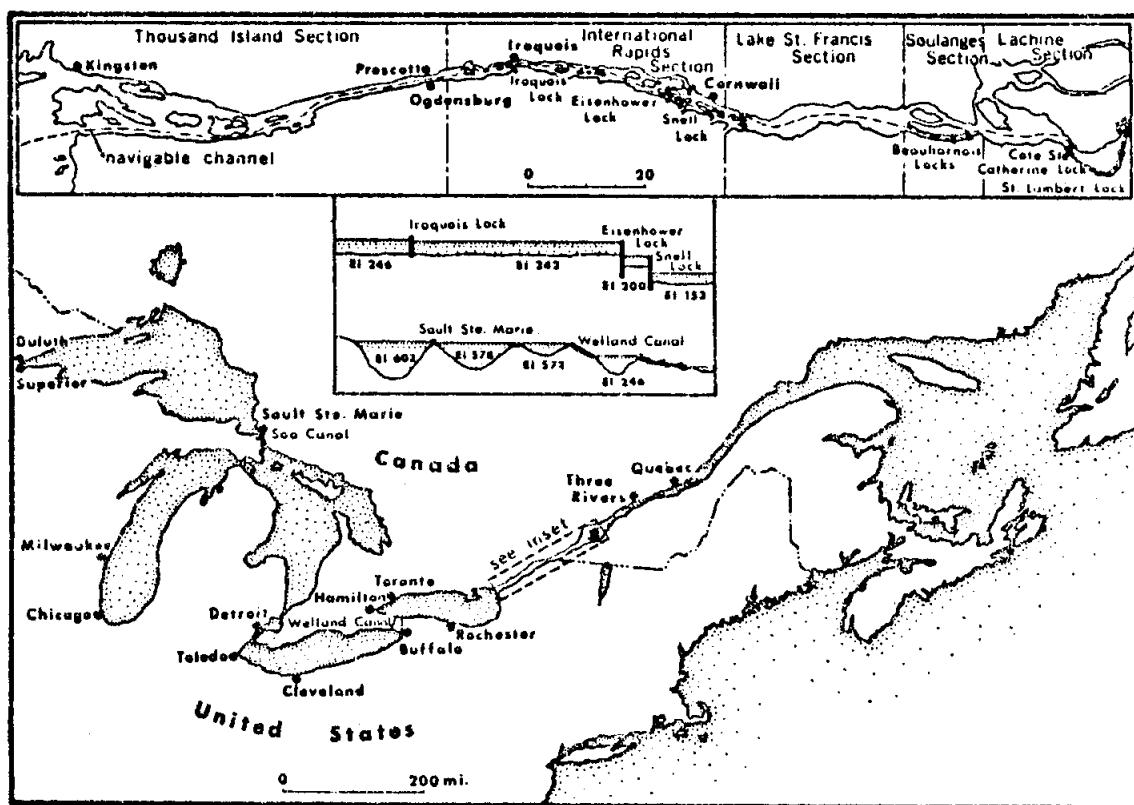
สหรัฐอเมริกา

ใช้วิธีการขนส่งทุกแบบ ทั้งในด้านทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ และทางท่อ อย่างกว้างขวางในประเทศ

ทางน้ำ (Waterways)

ภายใน ใช้แม่น้ำเป็นสันทางขนส่ง แม้ว่าจะมีการสร้างถนน ระบบรถไฟ และเครื่องบิน เพื่อช่วยในการขนส่งสินค้า แต่การขนส่งทางน้ำยังคงความสำคัญและใช้กันมากอยู่ โดยเฉพาะ การขนส่งสินค้าที่น้ำหนักมาก เช่น ถ่านหิน แร่เหล็ก แม่น้ำภายในประเทศที่ใช้เป็นสันทาง ขนส่ง ได้แก่ แม่น้ำเซนต์โลเรนซ์ แม่น้ำโอลิโอ แม่น้ำมิสซิสซิปปี (สามารถเดินเรือจากเมือง นิวออร์ลีนส์ถึงเมืองซิวิช ริมแม่น้ำมิสซูรีได้, เมืองมินนิอาโပลิส ริมแม่น้ำมิสซิสซิปปี, เมือง ชิคาโก โดยใช้แม่น้ำอิลลินอยส์ และคลองอิลลินอยส์ ซึ่งชุดเชื่อมแม่น้ำอิลลินอยส์และทะเลสาบ มิชิแกน) แม่น้ำอิลลินอยส์ แม่น้ำแบล็ค วอร์ริอร์, ทอมบิกบี (เป็นแม่น้ำในรัฐแอลเบามา) และ แม่น้ำเกนเนสตี้ ส่วนทางด้านชายฝั่งแปซิฟิกใช้แม่น้ำโคลัมเบียและชาครามเอนโตร-ชานโจนิวิน ส่วนทางด้านแอตแลนติกนั้น แม่น้ำที่ใช้เป็นสันทางขนส่งภายในมากคือ แม่น้ำฮัดสัน-โม霍ค (Hudson-Mohawk)

นอกจากนี้มีการใช้ทะเลสาบทใหญ่ (The Great Lakes) และคลองอีกด้วย เพราะ เนื่องจากมีน้ำตกและแก่งขวางกัน เช่นระหว่างทะเลสาบสุพีเรียและสูรอนมีน้ำตกชูของต์มารี จึงมีการสร้างคลองชู (Soo) ระหว่างทะเลสาบอีรี และอ่อนตาริโอด มีน้ำตกในและการ จึงมี การสร้างคลองเวลแลนด์ (Welland) และมีแก่งกีดขวางการเดินเรือในแม่น้ำเซนต์โลเรนซ์ระหว่าง เมืองเพลสคอต (Prescott) และมอนทรีออล (Montreal) จึงมีการสร้างสันทางน้ำเซนต์โลเรนซ์ หรือ St.Lawrence Seaway ซึ่งเป็นทางน้ำซึ่งชุดร่องแม่น้ำเซนต์โลเรนซ์ ตั้งแต่เมืองเพลสคอต (Prescott) ถึงเมืองคอร์นwall (Cornwall) ซึ่งตื้นให้ลึกเพื่อเรือเดินสมุทรจะได้แล่นได้จากบริเวณ ปากแม่น้ำถึงทะเลสาบอ่อนตาริโอด โครงการนี้เป็นผลงานร่วมกันของสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ใช้เวลาถึง 5 ปี และสำเร็จใช้การได้ในปี ค.ศ. 1959 ใช้เงินถึง 500 ล้านเหรียญอเมริกัน แต่ก็ได้ ประโยชน์คุ้มค่า คือสามารถให้เรือเดินสมุทรมาโอกาสบนสินค้าน้ำ 25,000 ตัน ผ่านในบริเวณ

รูป 6.1 : เส้นทางน้ำเช่นต์ลอนเรนซ์

ลุ่มแม่น้ำได้ตกลอด เป็นการช่วยทำให้การขนส่งสินค้าประเภทข้าว ไม้ รถยนต์ และประเภทอื่น ๆ จากดินแดนกลางตะวันตก (Midwest) ไปยังตลาดในยุโรปได้สะดวกและรวดเร็ว และยังเป็นเส้นทางลำเลียงแร่เหล็กจากลาบราราดอร์มาสู่สหรัฐอเมริกาอีกด้วย ในขณะที่แหล่งแร่เหล็กคุณภาพดีบริเวณทะเลสาบสุพีเรียกำลังลดน้อยลง

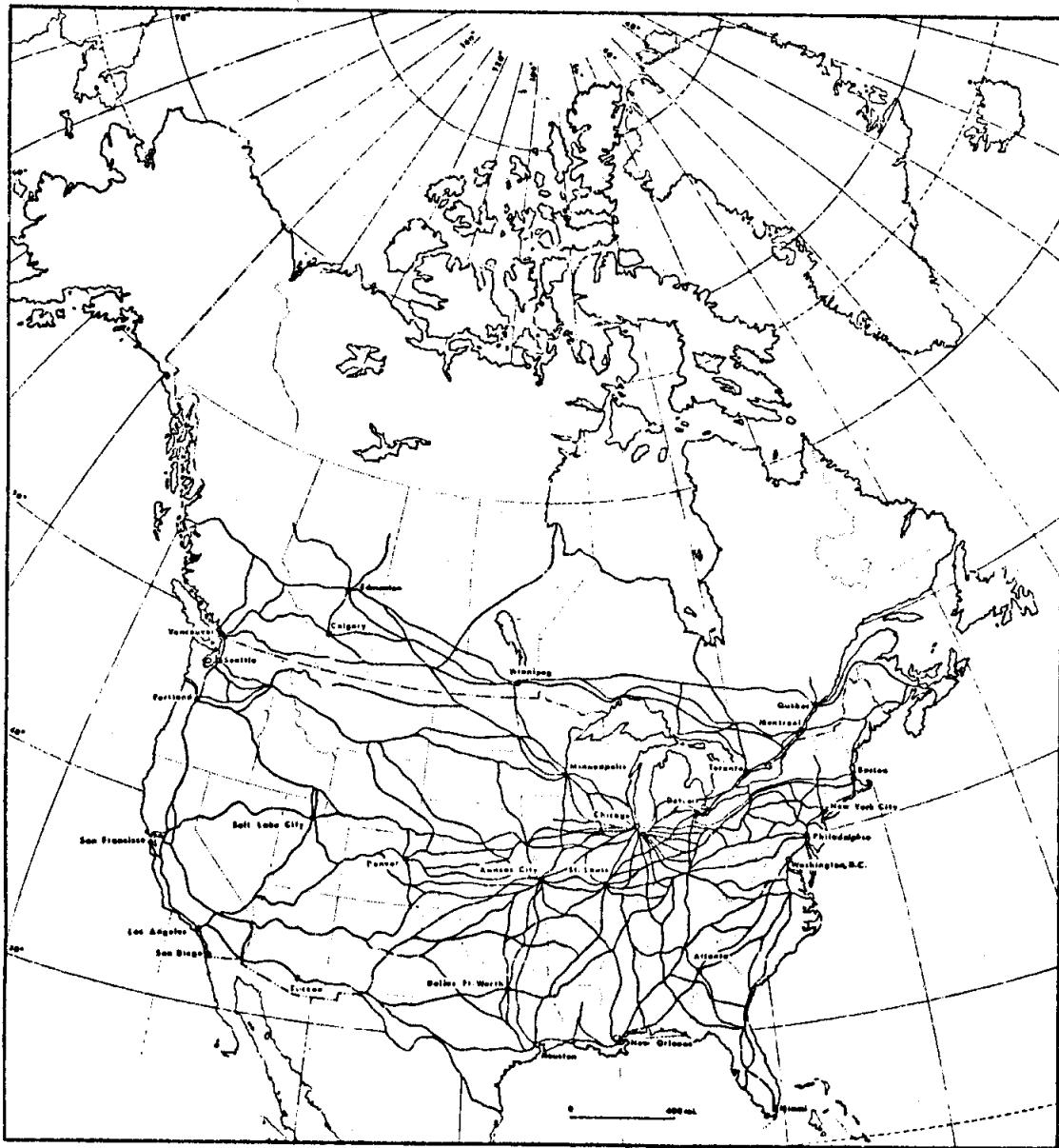
ปัจจุบันสหรัฐอเมริกามีทางน้ำที่ใช้เดินเรือได้เป็นระยะทางยาวประมาณ 23,170 ไมล์ แต่บางแห่งใช้ประโยชน์ได้น้อย ทั้งนี้เนื่องจากว่าแม่น้ำนั้นมีกิจกรรมทางการไฟฟ้าจากเหนือลงสู่ใต้ในขณะที่การขนส่งสินค้ามุ่งจากตะวันออกไปยังตะวันตก และอีกอย่างหนึ่งก็คือ การขยายและปรับปรุงเส้นทางรถไฟในประเทศ แต่ทางน้ำที่ยังคงความสำคัญในประเทศจนกระทั่งปัจจุบันก็คือ The Great Lakes-St.Lawrence ซึ่งเป็นเส้นทางการขนส่งวัตถุดิบจากแหล่งผลิตภายใน เช่น แร่เหล็ก ข้าวสาลี ถ่านหิน ปิโตรเลียม ออกสู่มหาสมุทรแอตแลนติกได้

คลองนิวยอร์ก เสตท บาร์จ (New York State Barge) หรือคลองอีรีเป็นคลองชุดเชื่อมเมืองบัฟฟาโลริมทะเลสาบอีรีกับแม่น้ำอัชสัน ณ จุดที่ตั้งอยู่ตรงข้ามเมืองทรอยเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำภายในแผ่นดินที่สำคัญทางตะวันออกอีกเส้นทางหนึ่ง เพราะใช้เป็นเส้นทางขนส่งวัตถุดิบและสินค้าจากทะเลสาบอีรีผ่านแม่น้ำอัชสัน สู่เมืองท่านิวยอร์ก ริมมหาสมุทรแอตแลนติกได้ แต่ความเป็นจริงในปัจจุบันคลายความสำคัญลงไปบ้าง เพราะกิจกรรมรถไฟและทางหลวง

ภายนอก ใช้อ่าว ทะเล มหาสมุทร เป็นเส้นทางขนส่งติดต่อกับประเทศอื่น ๆ อ่าวที่ใช้ในการเดินเรือมาก คืออ่าวเซนต์ลูเซอร์ซทางเหนือ, อ่าวนิวยอร์กทางตะวันออก และอ่าวเม็กซิโกทางตอนใต้ ส่วนมหาสมุทรที่ใช้เป็นเส้นทางเดินเรือหนาแน่นคือมหาสมุทรแอตแลนติก คลองปานามา ซึ่งสร้างเสร็จใน พ.ศ. 2457 (ค.ศ. 1914) มีความสำคัญเป็นคลองลัดย่อระยะทางเดินเรือสมุทรจากเมืองชายฝั่งแปซิฟิกสู่เมืองชายฝั่งแอตแลนติก เช่นจากนิวยอร์กสู่ชานฟรา-ซิสโก หรือจากประเทศไปสู่ทวีปอื่น ๆ เช่นจากสหรัฐอเมริกาชายฝั่งตะวันออกไปสู่ประเทศทางตะวันตกของเทือกเขาแอนดีส ในทวีปอเมริกาใต้ เป็นต้น ปัจจุบันกำลังมีปัญหาทั้งทางการเมือง และการขนส่ง โดยเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่ ปัจจุบันรัฐบาลกำลังมีโครงการที่จะหาเส้นทางใหม่ และคอกอุด เทือวนเตอเปค (Isthmus of Tehuantepec) ในเม็กซิโก ซึ่งมีความก้าวกระนาบประมาณ 137 ไมล์ กำลังได้รับความสนใจอยู่

รถไฟ

สหรัฐอเมริกา แม้มีพื้นเมืองและเนื้อที่ประมาณ 6% ของโลก แต่ก็มีเส้นทางรถไฟประมาณ 212,000 ไมล์ (339,000 กิโลเมตร) มากเป็นลำดับ 1 ของโลก คือราว 30% ของเส้นทางรถไฟทั้งหมดในโลก ข่ายเส้นทางรถไฟหนาแน่นพบทางชายฝั่งแอตแลนติกและลุ่มทะเลสาบทั้ง

รูป 6.2 : เส้นทางรถไฟในแองโกลอเมริกา

มีเส้นทางรถไฟข้ามทวีปหลายสาย โดยเริ่มจากชายฝั่งตะวันออก ข้ามภูเข้า แม่น้ำ ที่ราบสูง ไปสู่ชายฝั่งตะวันตก ที่ควรรัจก็อสายยูเนียน แพคติก (Union Pacific Railway) เป็นสายแรกที่เชื่อมตะวันออกกับตะวันตก เปิดใช้เป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2412 จากเมืองซิคาโกรสุเมืองชออล์ฟ เลคสาย เกรต นอร์ธิern (Great Northern) ซึ่งเริ่มจากเมืองซิคาโกรสุเมืองชีแอตเติล สายตะวันออก ที่ใช้หนาแน่นเชื่อมเมืองนิวยอร์กและซิคาโกร คือสายนิวยอร์ก เชนต์รัล (New York Central) และสายเพนซิลเวเนีย สายแรกใช้ขันส่งผู้โดยสาร แต่สายหลังใช้ขันส่งสินค้ามากกว่า ความหนาแน่นของเส้นทางรถไฟขึ้นอยู่กับการกระจายของพลเมืองและความต้องการของประเทศ ปัจจุบันมีเส้นทางรถไฟข้ามทวีป 7 สาย ที่เชื่อมดินแดนที่เป็นแหล่งประโยชน์ของรัฐชาญฝั่งตะวันตก ผ่านภูเขา ทะเลทราย และที่กึ่งทะเลทราย มาสู่ดินแดนตะวันออกที่ค่อนอยู่หนาแน่น

ถนนทุก

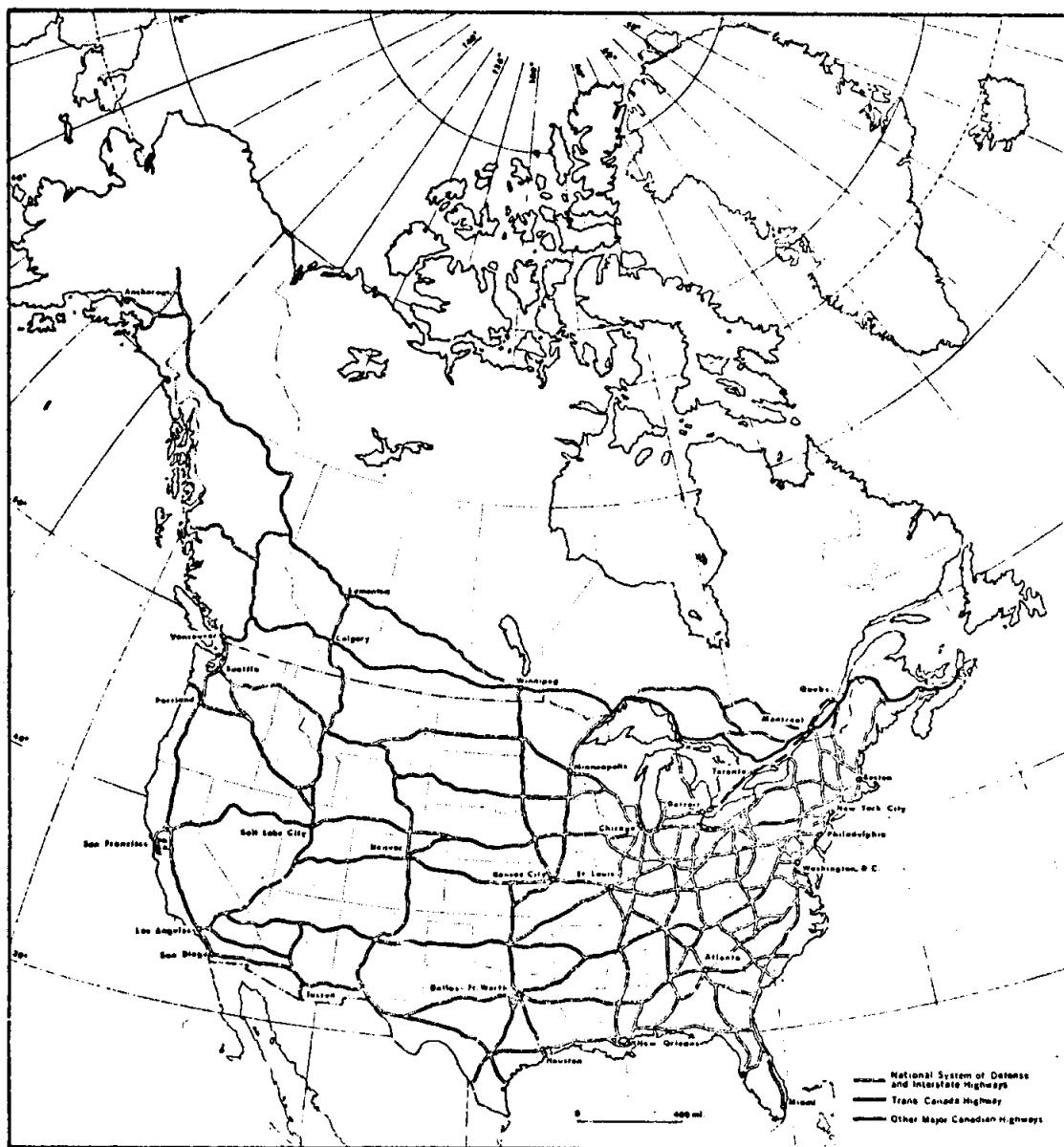
ถนนทุกปัจจุบันทวีความสำคัญขึ้น จนได้หันถ่านหินและสินค้าเกษตรกรรมในระยะทางไกล ๆ โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการขนส่งทางรถไฟ ทางน้ำ และทางท่อ

การขนส่งทางท่อ

ท่อสามารถขนส่งสินค้าในประเทศเป็นของเหลวได้ดี เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ หรือเคมีภัณฑ์อื่น ๆ ในรูปของของเหลว และนอกจากนี้ยังขนส่งวัตถุแข็งได้อีก เช่น เหล็ก ทองแดง ถ่านหิน ทราย กรวด หินปูน แอกส์พัสด์ การขนส่งทางท่อจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการขนส่งทางรถไฟ ดังตัวอย่างเช่น น้ำมัน 1 บาร์เรล ถ้าขนส่งทางรถไฟเป็นระยะทางยาว 100 ไมล์ แล้วเสียค่าขนส่งประมาณ 20 เซนต์ แต่ถ้าขนส่งโดยทางท่อแล้วจะเสียอย่างต่ำเพียง 3 เซนต์ เท่านั้น นอกจากนี้การขนส่งทางท่อยังมีประโยชน์อีก คือประหยัดแรงงานในการขนแบกสินค้า และปัญหาเรื่องรถเปล่าร่องกลับ สหรัฐอเมริกามีท่อรวมกันประมาณ 886,719 ไมล์ ช่วยในการขนส่งวัตถุดิบไปยังโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ท่อสายหนึ่งจากเมืองปอร์ตแลนด์ ในอوريгон ได้ทำการลำเลียงขนส่งปลาชาร์ดีนจากท่าปลาไปยังโรงงานทำปลากระป๋อง ท่ออีกสายหนึ่ง จากเมืองนิอกซ์วิลล์ รัฐเทเนเนสซี ทำการขนส่งเมล็ดกาแฟไปยังอีกเมืองหนึ่ง ท่อขนส่งเหล่านี้มีขนาดต่าง ๆ กันคือ มีเส้นผ่าศูนย์กลางกว้างตั้งแต่ 1-16 นิ้ว

ทางหลวง (Highways)

การสร้างทางหลวง เป็นหน้าที่ของแต่ละรัฐและท้องถิ่น แต่รัฐบาลกลางก็ยังต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ ในการตัดถนนแบบนี้รัฐบาลมีจุดประสงค์ให้เชื่อมทุกเมือง สำคัญ สถานที่ราชการ เมืองท่า เมืองอุตสาหกรรม แหล่งเกษตรกรรม และตลาด นอกจากนี้ยังให้เป็นถนนที่เชื่อมเขตเพาะปลูก โรงงาน และแหล่งชุมชนทั่วไปอีกด้วย

รูป 6.3 : เส้นทางหลวงในแองโกลอเมริกา

การขนส่งทางอากาศ

การขนส่งทางอากาศช่วยทำให้การค้าและการติดต่อของบุคคลระหว่างประเทศเร็วขึ้น ในสหรัฐอเมริกามีบริษัทการบินใหญ่ ๆ 4 บริษัท ที่ทำการติดต่อกับต่างประเทศคือ United Air Lines, Trans-World Air lines, Pan American Air Lines และ Eastern Air Lines นอกจากนี้ยังมี บริษัทการบินภายในประเทศอีกมาก เมืองท่าอากาศยานที่มีเครื่องบินขึ้นลงหนาแน่น ได้แก่ เมืองนิวยอร์ก ชิคาโก วอชิงตันดีซี ลอสแองเจลิส ชานฟรานซินโกล แอตแลนตา บอสตัน และ ไมامي การขนส่งสินค้าทางอากาศในประเทศเริ่มขยายตัวเพร่หลายหลังสูงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา

แคนาดา

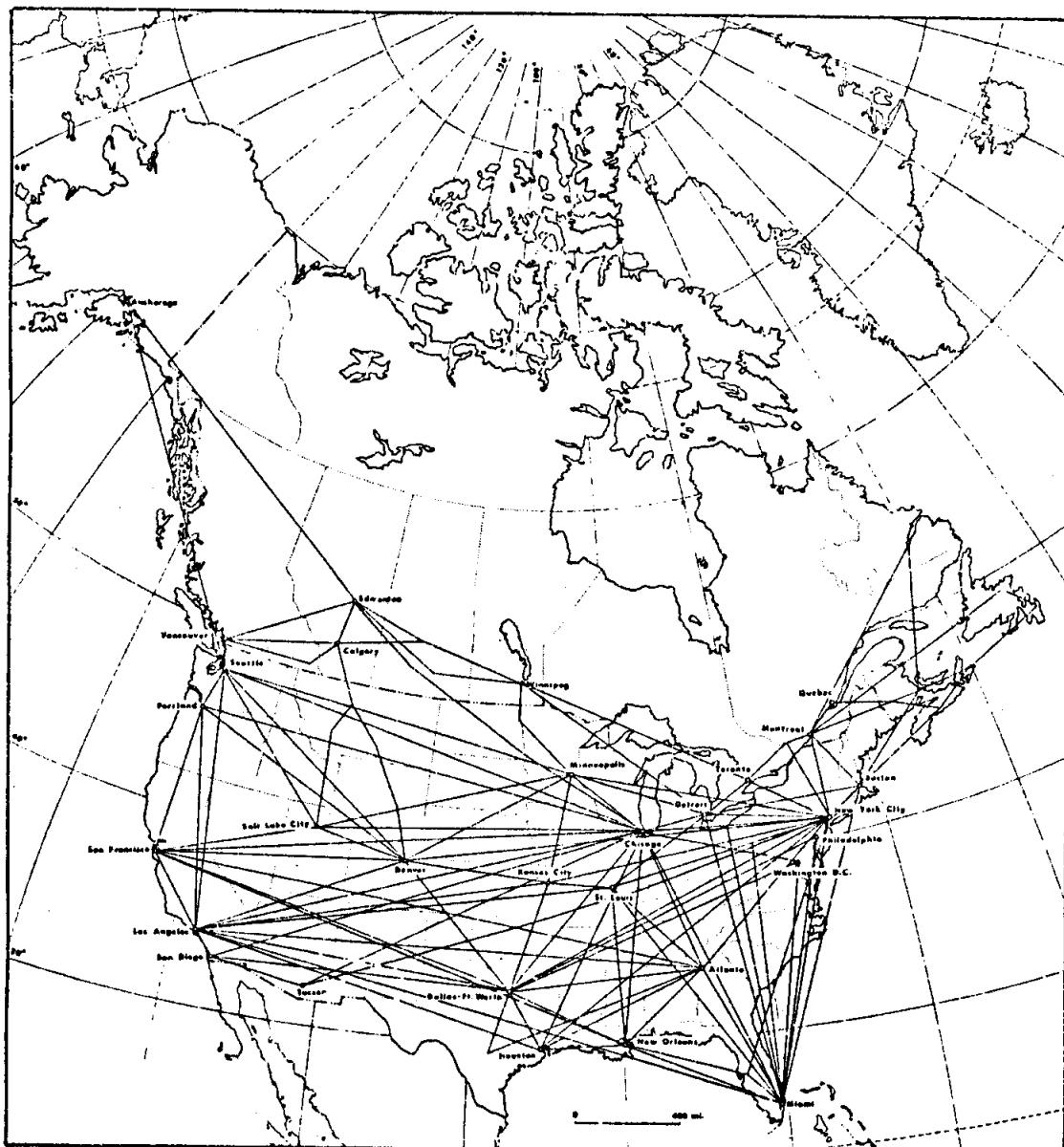
การขนส่งเป็นระบบเดียวกับสหรัฐอเมริกา คือใช้ลำน้ำภายนในประเทศ เช่น ทะเลสาบ คลอง และแม่น้ำ แม่น้ำที่ใช้ในการขนส่ง ได้แก่ แม่น้ำเซนต์โลเรนซ์ แมคเคนซี แต่ยกเว้นใน ฤดูหนาวเนื่องจากน้ำเป็นน้ำแข็ง

รถไฟ

แคนาดา มีเส้นทางรถไฟทั้งหมดยาว 58,000 ไมล์ (93,000 กิโลเมตร) เป็นเส้นทาง รถไฟข้ามทวีป 2 สายใหญ่ คือสายคานเดียนแปซิฟิก (C P R-Canadian Pacific Railways) เชื่อม เมืองเซนต์จอห์น (Saint John) กับเมืองแวนคูเวอร์ และสายคานเดียนเนชันแนล (C N R Canadian National Railway) จากเมืองแอลเฟกซ์ถึงเมืองปรินซ์รูเบิร์ต เป็นของรัฐบาลที่ใช้มาก ที่สุด เพราะเป็นเส้นทางรถไฟที่ใช้กันทั้ง 10 月 ตลาด และยังขยายเส้นทางไปติดต่อยังบริเวณ แถบทะเลสาบเกรตสเลฟของดินแดนตะวันตกเฉียงเหนืออีกด้วย สินค้าที่บรรทุกทางรถไฟ ที่สำคัญมี 2 ชนิด คือ ข้าวสาลี และถ่านหิน

ทางท่อ

เป็นเส้นทางขนส่งที่สำคัญ ใช้ลำเลียงน้ำมันและก๊าซ ได้มีการสร้างท่อยาวประมาณ 2,000 ไมล์ 2 ท่อ เพื่อเชื่อมแหล่งผลิตน้ำมันในมณฑลอัลเบอร์塔 และชาสแกตเชอร์วันไปยัง เมืองมอนทรีอel ในมณฑลออนตาริโอ ทางตะวันออก นอกจากนี้ยังสร้างท่อข้ามเทือกเขาร็อกกี้ ไปยังมณฑลบритิชโคลัมเบีย และยังสร้างท่อเชื่อมแหล่งผลิตน้ำมันในมณฑลแพรีอิเก็ตต์ ไปยังโรงงานกลั่นที่ตั้งอยู่ที่เมืองแวนคูเวอร์ และไตรโอนได

รูป 6.4 : เส้นทางการบินภายในประเทศ

ส่วนการขนส่งก้าวทางท่อันก็ทำกันมาก แคนาดาสามารถขนส่งก้าวประมาณ 550 พันล้านคิวบิกฟุต ต่อระยะทางเฉลี่ย 888 ไมล์ ได้

ในระยะ 50 ปีมานี้ การขนส่งทางถนนขยายความสำคัญมากขึ้น มีเส้นทางถนนข้ามทวีปเปิดใช้เป็นทางการใน ค.ศ. 1962 เรียกชื่อว่า Trans-Canadian Highway เชื่อมเมือง เชนต์จอห์น (St.John's) บนเกาะนิวฟันแลนด์ กับเมืองวิกตอเรีย ในมณฑลบริติชโคลัมเบีย เป็นระยะทางยาว 5,000 ไมล์ นอกจากนี้ก็มีสาย Alcan หรือ Alaskan-Canadian Highway ซึ่งเชื่อมสหรัฐอเมริกากับแคนาดา คือเมืองเฟร์แบงก์ (Fairbanks) ในรัฐอะแลสกา กับเมืองดอร์สัน ครีก (Dawson Creek) ในดินแดนยุคอน คิดเป็นระยะทางยาวประมาณ 1,523 ไมล์

ทางอากาศ

แคนาดาอย่างมีบริษัทการบินที่ใหญ่สุดในประเทศคือ Trans-Canada Airline ทำการบินติดต่อกับทวีปอินและสหรัฐอเมริกาแล้ว ยังมีสายการบินภายในประเทศที่ให้บริการทางด้านการขนส่งทางอากาศอีกด้วย เช่น สาย Air Canada, Canadian Pacific เมืองท่าอากาศยานที่มีเครื่องบินขึ้นลงหนาแน่น ได้แก่ เมือง มอนทรีอ โทรอนโต และแวนคูเวอร์

สรุป

การขนส่งในแองโกลอเมริกามี 3 ประเภท คือ ทางน้ำ ทางบก และทางอากาศ ทางน้ำ ภายใต้แม่น้ำ ทะเลสาบ และคลองเป็นเส้นทางขนส่ง ในสหรัฐอเมริกา แม่น้ำซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำมิสซิสซิปปี และแควตันน้ำทั้งหลาย เช่น แม่น้ำมิสซูรี แม่น้ำโอไฮโอ เป็นต้น นอกจากนี้ ได้แก่ แม่น้ำฮัดสัน โนร์ฟอล และแม่น้ำแอลเบมา เป็นต้น ส่วนในแคนาดา แม่น้ำซึ่งใช้เป็นเส้นทางขนส่งสำคัญ คือ แม่น้ำเชนต์โลเรนซ์ และเส้นทางน้ำเชนต์โลเรนซ์ ทะเลสาบ และคลองซึ่งใช้กันมากในแองโกลอเมริกา คือ ทะเลสาบใหญ่ คลองคู และคลองเวลแลนด์

ทางบก ใช้รถไฟเป็นพาหนะที่สำคัญในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ซึ่งต่างก็มีเส้นทางรถไฟหนาแน่นเชื่อมเมืองต่อกัน และมีเส้นทางรถไฟสายข้ามทวีป นอกจากนี้ มีการใช้ถนนหลวง การขนส่งทางท่อทำการขนส่งน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

ทางอากาศ มีเส้นทางขนส่งทางอากาศมากมายในแองโกลอเมริกา

กิจกรรมเสนอแนะ

1. ย่านตัวรับที่ ๖ แล้วเขียนหรูปเนื้อความสำคัญเกี่ยวกับการชนสั่งห้ามงานน้ำทางบก และทางอากาศ ในแองโกลอยเมริกา โดยศึกษาแผนที่ประกอบด้วย
2. ศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับการชนสั่งห้ามภายน้ำภายในประเทศหรืออเมริกา โดยเฉพาะระบบแม่น้ำมิสซิสซิปปี และเรียนแผนที่แสดงตั้งแต่เมืองท่าปากแม่น้ำ จนถึงเมืองท่าตามแนวต้นน้ำต่าง ๆ

แบบฝึกหัด

1. อธิบายการขนส่งทางน้ำภายในสหรัฐอเมริกา ซึ่งยังคงใช้ประโยชน์อยู่ในปัจจุบัน พร้อมกับเขียนแผนที่ประกอบ พoSangExP
 2. อธิบายประเภทการขนส่งที่ใช้กันแพร่หลายในแต่ละประเทศมา 2 ประเภท
-